

ZAKLJUČEK

Vse do sedaj opravljene naloge nas silijo k razmišljanju... Po opravljenih opazovanjih im meritvah sodeč stopa slovenski adolescent vštric z vrstnikom razvitejših evropskih držav. Izredno hitra, morda celo prehitra industrijska rast, naglo večanje narodnega bogatstva, ekonomskega in kulturnega standarda — so dražljaj za pospešno rast in razvoj večjega dela slovenskih otrok, pa tudi opozorilo na zaostajanje razvoja v manj razvitih območjih. Učinki civilizacije segajo v mesto in na podeželje: mestni otrok nima več tolikšnih prednosti kot nekdanj.

Ko s temi ugotovitvami stopamo v krog visoko civiliziranih evropskih družb, moramo od njih prevzeti tudi riziko takega biološkega pospeška: večji mentalni in storilnostni nivo vodi v večjo fiziološko degeneracijo, zgodnejše staranje, prerano umiranje (M. Skerget). K vsemu temu se postavlja vprašanje psihične prilagodljivosti mladostnika za zgodnje (prezgodnje?) spolno dozorevanje, pa tudi pojavljanja občutka manjvrednosti in zapostavljenosti tistih, ki so v razvoju počasnejši (F. Dovečar). Nevrovegetativne in nevrocirkulatorne distonije, psihična labilnost, suicidalnost, vzgojna in socialna neprilagojenost, mladoletni nemir in prestopništvo in ne nazadnje narkomanija in alkoholizem mladih so cena, ki jo moramo plačevati za skokovit razrast slovenske mestne in podeželske srenje (M. Avčin).

Naj bo opisano stanje nova vrednota ali postranska ugotovitev — moramo ga uvideti in z ustreznim preventivnim programom ukrepati v korist doraščajoči generaciji.